

‘สิงห์ ปาร์ค’
โมเดล ธุรกิจคู่สังคม
อยู่รอดร่วมกัน
อย่างยั่งยืน

>4

ดร.วันชัย ศิริชนะ

พงษ์รัตน์ เหลืองธำรงเจริญ

‘สิงห์ ปาร์ค’

โมเดลธุรกิจคู่สังคม

อยู่รอดร่วมกันอย่างยั่งยืน

• สวัสดิ์ รินวงษ์

องค์กรยักษ์ใหญ่
พร้อมพร้อมทรัพยากร
ทุนเงิน ทุนมนุษย์
องค์ความรู้
หากแบ่งปันสรรค์สร้าง
“กิจการเพื่อสังคม”
สิ่งตอบสนองกลับมาคือ
การอยู่ร่วมกัน
อย่างมีความสุข
สานธุรกิจเติบโตอย่างยั่งยืน

ธุรกิจไทยจำนวนไม่น้อยที่มีความ “มั่งคั่ง” ติดอันดับบนบิลบอร์ดของโลก ทว่ายังมีองค์กรอีกมากที่ยังไม่ตระหนักถึงการทำ “กิจการเพื่อสังคม” หรือ Social Enterprise (SE) ส่วนหนึ่งอาจเพราะข้อจำกัดของธุรกิจ ทั้งการให้ความสำคัญกับการเติบโตโดยเฉพาะรายได้และยอดขายมากเกินไป จึงละเลยสังคม ขณะที่บางบริษัทประเมินองค์กรว่า รวยก่อนแล้วค่อยทำเพื่อสังคม นี่เป็นมุมมองจาก “ดร.บัณฑิต นิจถาวร” กรรมการผู้อำนวยการสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) เพื่อให้ภาคธุรกิจพลิกประเด็นคิดเสียใหม่ หากธุรกิจต้องการเติบโตในระยะยาวอย่างยั่งยืน ภาคธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับสังคมที่ตนเองทำธุรกิจอยู่ด้วย สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) จึงร่วมกับ บริษัท สิงห์ ปาร์ค เชียงราย จำกัด จัดงาน Luncheon Briefing “How can Corporate Directors Help Nurture Social Enterprise” เพื่อกระตุ้นให้องค์กรซึ่งอุดมไปด้วยทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน องค์ความรู้ มา “ผูกคอต” เรื่องการทำกิจการเพื่อสังคมมากขึ้น

ดร.บัณฑิตบอกว่า การทำธุรกิจเพื่อสังคมควรอยู่บนพื้นฐาน 3 ประการ คือ 1.มุ่งช่วยสังคมแก้ไข ปัญหาที่มีอยู่จริง ไม่ใช่ทำตามใจชอบ โดยปัญหา ส่วนใหญ่ที่พบคือคนในชุมชนไม่มีงานทำ ขาดรายได้ และสิ่งแวดล้อมเสียหาย 2.การช่วยเหลือต้องไม่ใช่ การให้เปล่า ทำบุญหรือการกุศล แต่ต้องมองเป็น “ธุรกิจที่ส่งผลต่อสังคม” เพื่อให้เกิดการเติบโต อย่างยั่งยืน และ 3.ควรฝังธุรกิจเพื่อสังคมให้อยู่ใน ยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจของบริษัท ไม่ใช่ทำขึ้น แค่ชั่วคราวคราวเท่านั้น

โดยตัวอย่างที่น่าสนใจของธุรกิจ เพื่อสังคมที่ IOD หยิบยกมาศึกษา คือ “โครงการสิงห์ ปาร์ค เชียงราย” ของกลุ่มบุญรอด บริวเวอรี่ ซึ่ง นำที่ดินราว 7,000-8,000 ไร่ ในจังหวัดเชียงใหม่มาพัฒนาเป็น โครงการน้ำดีเพื่อสังคม

คำถามที่ผุดขึ้นในความคิด ของ “สันติ ภิรมย์ภักดี” กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท

บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด

6 Social Enterprise (SE) ต้องยั่งยืน การทำอะไรก็ตาม ต้องคิดเสมอ ถ้าสังคมนี้ไม่มีความสุข แล้วเราจะอยู่อย่างไร

ปรารภขึ้นกับ “รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ” อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ว่าจะนำผืนดินแดนใหญ่ดังกล่าวไปพัฒนาอะไร “เพื่อสังคม” ได้บ้าง เขาเล่าและให้คำแนะนำในฐานะนักวิชาการ คือย้อนมาดู “ปัญหา” ของจังหวัดเชียงราย ว่ามีอะไรบ้าง

ซึ่งสิ่งที่ประจักษ์ชัดคือ ประชาชนจำนวนมากในเชียงรายยัง “ยากจน” โดยเฉพาะผู้คนรอบพื้นที่

ของไร่ ที่ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาหลากหลายชนเผ่าไร้อาชีพ ไร้รายได้ อีกปัญหาสำคัญที่พบคือ เชียงรายยังขาดสินค้าที่เป็น “เอกลักษณ์” และ หากให้นึกถึงแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ยากจะคิดออก นอกเสียจากเรื่องราวของบรรพบุรุษสร้างไว้ให้

ครั้นขบคิดได้ว่า “แหล่งท่องเที่ยว” จะเป็นที่มาของการสร้างเศรษฐกิจในพื้นที่ให้คึกคักขึ้นได้ เลยตกผลึกมาร่วมกันพัฒนา “สิงห์ ปาร์ค” หรือ ไร่บุญรอดให้เกิดขึ้น

หัวใจสำคัญคือ “จะต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ สิงห์ ปาร์ค ที่เกิดขึ้นนี้ด้วย” รศ.ดร.วันชัยย้ำแนวคิดและขยายความว่า ต้องดึงผู้คนที่ยากทำงานมาเป็นสมาชิกของ สิงห์ ปาร์ค และให้มาเรียนรู้ร่วมกันให้ได้ โดยจากจุดเริ่มต้นของการทำเกษตรปัจจุบันที่เน้นยกระดับสู่การทำไร่ชา สวนผลไม้ นานาชนิด พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ทั้งเพิ่มอุปกรณ์และกิจกรรมต่างๆ ในไร่แห่งนี้ให้เพิ่มมากขึ้น

“มันเกิดผลกระทบ 2 อย่าง คือ คนในพื้นที่มีงานทำอย่างมีความสุข ควบคู่กับการเกิดธุรกิจท่องเที่ยวใหม่ในจังหวัด ซึ่งนี้เกิดจากเจตนารมณ์

เบื้องต้นที่ต้องการให้สังคมดีขึ้น และไม่ใช้แค่สังคมดีแต่ดีขึ้นทั้งจังหวัดด้วย” เขาบอก

ต้องยอมรับว่า การทำกิจการเพื่อสังคมนั้นมีการ “ลงทุน” ดังนั้นคอนเซ็ปต์ที่ทำจึงต้องมี “กำไร” หรือผลตอบแทนของการลงทุน (ROI) กลับมาให้อุตสาหกรรมของตัวเองได้ และมีเงินมาหมุนเวียนในกิจการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน สำหรับ โครงการ สิงห์ ปาร์ค นั้นนับได้ว่าเป็นการสร้างผลลัพธ์ในทุกมิติ ทั้ง ประชาชน

และชุมชน, สิ่งแวดล้อม และกำไร

“Social Enterprise ต้องยั่งยืน ใน การทำอะไรก็ตามต้องคิดเสมอว่าถ้าสังคมนี้ ไม่มีความสุข แล้วเราจะอยู่อย่างไร ใน ขณะที่เรามีฐานะ มีกำไร พอช่วยสังคมได้ จึงเป็นหน้าที่ๆ จะนึกถึงสังคม เพราะเราคง ไม่สามารถอยู่วิไลล้ำใหญ่ๆ ท่ามกลางสลัมได้ ดังนั้นการทำให้รอบบ้านมีความสุข เราก็คง สุขด้วย”

เขาอธิบายถึงแนวคิดกิจการเพื่อสังคม และย้ำ ภูมูแห่งความสำเร็จของโครงการว่า

“ทำให้เขามีความสุข เราก็มีความสุขด้วย”

4 ปีของการพัฒนาโครงการสิงห์ปาร์ค เชียงราย ภายใต้นิยาม “สิงห์ ปาร์ค เชียงราย โซเชียล เอ็นเตอร์ไพรส์” บริษัทใช้เงินลงทุนไปกว่า 1,000 ล้านบาท เพื่อแปลงโฉมพื้นที่เกษตร มาสู่แหล่ง เพาะปลูกชาพันธุ์หายาก ปลูกผลไม้หลากหลายพันธุ์ พัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดเชียงราย “พงษ์รัตน์ เหลืองธำรงเจริญ” กรรมการผู้จัดการ บริษัท สิงห์ ปาร์ค เชียงราย จำกัด บอกเราว่า โจทย์ ยากลำดับต้นๆ ที่ต้องพบเจอในการทำกิจการ เพื่อสังคม มีหลายมิติ ทั้งเรื่องของผลิตภัณฑ์ ที่จะ ริเริ่มทำเพื่อยกระดับให้เกิดการยอมรับในระดับ นานาชาติ การทำให้เกิดความยั่งยืน รวมไปถึง การปรับทัศนคติและความเข้าใจ ของลูกค้า และองค์กร ให้คิดเหมือนกันด้วย เหล่านี้เป็นต้น

ผ่านจุดเริ่มต้นจนถึง 4 ขวบปี สิงห์ ปาร์ค ได้มีส่วน ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจจังหวัดเชียงรายให้เติบโตขึ้น 2-3% ต่อเนื่อง 3 ปี สร้างรายได้ให้ผู้คนเพิ่มขึ้นจำนวน สายการบินเพิ่มจาก 4 เที่ยวบินต่อวัน มาเป็น 21 เที่ยวบิน ต่อวัน โดยในปีที่ผ่านมา โรงแรมที่เคยขายห้องพัก

ได้น้อยเดือน กลับเพิ่มระยะเวลาทำเงินได้มากขึ้น
มีอัตราค่าเช่าพักที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย เป็นต้น

3 ปีแรกการดำเนินโครงการ สิงห์ ปาร์ค ยังไร้ซึ่ง
ผลตอบแทนกลับคืนสู่บริษัท กระทั่งปีที่ 4 ก็เริ่มเห็น
ตัวเลข "กำไร" เพื่อนำไปพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ให้ตอบโจทย์
ชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุด บริษัทลงทุน
50 ล้านบาท เพื่อพัฒนาบ้านพักคนงานเพื่อรองรับ
คนทำงานประจำนับพันชีวิต ให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี
มีสุขอนามัยที่ดียกระดับคุณภาพชีวิตของคนทำงาน
ให้เพิ่มมากขึ้น

"สิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นคือการสร้างสาธารณูปโภค
พื้นฐานในแง่ที่พักอาศัย เพื่อยกระดับการใช้ชีวิต
ให้คนงาน ในฐานะที่เป็นมนุษย์ เขาควรอยู่ในที่
ควรอยู่ ซึ่งเป็นปัจจัย 4 จริงๆ ไม่ใช่ทำงานแล้ว
กลับไปอยู่ในที่ๆ เรียกว่า ที่ซุกหัวนอนเท่านั้น"

นอกจากเขียงราย บุญรอดฯ ยังพัฒนาพื้นที่
รอบโรงงานผลิตเครื่องดื่มที่จังหวัดขอนแก่น ซึ่ง
ดำเนินการมาเป็นเวลากว่า 7 ปีแล้ว ภายใต้นิยาม
'อุตสาหกรรม กับชุมชนและสิ่งแวดล้อมต้องอยู่
ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน' และยังมีแผนจะทำธุรกิจ
เพื่อสังคมกระจายไปยังพื้นที่อื่นอย่างต่อเนื่องด้วย

ส่วนโครงการ สิงห์ ปาร์ค จะพัฒนาถึง "ขั้นสุด"
เมื่อไหร่ เขาตอบเพียงว่า...

"คุณสันติเคยพูดว่า จะไม่มีภาพสุดท้าย เพราะ
การพัฒนาที่นี้จะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อไปเรื่อยๆ"

และนั่นคือคำยืนยันของพวกเขา ●